

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم اداری و اقتصاد
گروه حسابداری

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت مالی

تأثیر تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران
۱۳۷۸-۱۳۸۸

استاد راهنما
دکتر سید عباس هاشمی

استاد مشاور
دکتر کریم آذربایجانی

پژوهشگر
آرمان احمدی پوررودشت

مهر ماه ۱۳۹۰

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه اصفهان است.

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم اداری و اقتصاد
گروه حسابداری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت مالی آقای آرمان احمدی پوررودشت تحت عنوان

تأییر تورم بر عملکرد بورسی اوراق بهادار تهران

۱۳۷۸-۱۳۸۸

در تاریخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۶ توسط هیات داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

امضا

۱- استاد راهنمای پایان نامه دکتر سید عباس هاشمی با مرتبه ی علمی استادیار

امضا

۲- استاد مشاور پایان نامه دکتر کریم آذربایجانی با مرتبه ی علمی استادیار

امضا

۳- استاد داور داخل گروه دکتر مهدی عربصالحی با مرتبه ی علمی استادیار

امضا
امضاء مدیر گروه

۴- استاد داور خارج از گروه دکتر حسین رضایی با مرتبه ی علمی استادیار

سپاسگزاری

سپاس بیکران از استاد گرانقدر جناب آقای دکتر سید عباس هاشمی که با صبر و حوصله، کمک فراوانی در به انجام رسانیدن این پژوهش به اینجانب رساندند. همچنین با سپاس فراوان از جناب آقای دکتر کریم آذربایجانی که با دانش خود، مرا در انجام این پژوهش یاری دادند. همچنین از دوستان گرانقدر آقایان حسین تیموری فرد، آسو ابراهیم زاده، رضا جعفری و تمامی دوستان همکلاسی که بنده را در به پایان رساندن این پژوهش کمک کردند سپاسگزاری می‌کنم.

سپاس ویژه‌ای دارم از دیگر استادان دانشکده، به ویژه مدیر گروه محترم جناب آقای دکتر عربصالحی. همچنین از کارشناس آموزشی گروه سرکار خانم حاج محمدی به دلیل کمک‌های فراوانشان سپاسگزارم.

آرمان احمدی پوررودشت

مهر ماه ۱۳۹۰

امروز نه آغاز و نه انجام جهان است

آبی که بر آسود زمین اش، نخورد زود

از راه مویساید که آن کوهر مقصود

ای بس غم و شادی که پس پرده نمان است

دریا شود آن رود که پیوسته روان است

کنجی است که اندر قدم راه روان است

تقدیم به :

مادرم

پدرم

و برای الهام و کامران

چکیده

بازارهای سرمایه کارآمد یکی از ویژگی‌های برجسته اقتصادهای توسعه یافته است که منجر به تخصیص بهینه منابع سرمایه‌گذاری در کشورها شده و زمینه ساز رشد و شکوفایی اقتصادی را فراهم می‌کند. بورس اوراق بهادار به عنوان یکی از فعالترین و اصلی‌ترین پایه‌های بازار سرمایه و همچنین اقتصاد، می‌تواند با جمع‌آوری منابع سرمایه‌گذاری سرگردان و هدایت درست آنها به سمت بخش تولیدی کشور، توسعه پایدار را تضمین نماید. بورس اوراق بهادار همچون نماگری دقیق از اقتصاد کشور عمل نموده و با نوسانات خود به خوبی نشانگر نوسانات کلی اقتصاد کشور است. نوسانات بورس اوراق بهادار متأثر از وضعیت کلی اقتصادی کشور است که ناشی از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، اجرا و اعمال سیاست‌های پولی و مالی می‌باشد. تصمیم‌های اقتصادی، اثرات خود را بر متغیرهای خرد و کلان اقتصادی نمایان می‌سازند و این متغیرهای اقتصادی با تغییر خود، بورس اوراق بهادار را دستخوش تغییر می‌نمایند. بنابراین ضروری است تا چگونگی تاثیرگذاری متغیرهای کلان اقتصادی بر عملکرد بورس اوراق بهادار مشخص شود تا در امر تصمیم‌گیری به انتخاب‌های بهتری دست زد. هدف اصلی این پژوهش بررسی تاثیر تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

در راستای اهداف این پژوهش برای سنجش عملکرد بورس اوراق بهادار تهران از دو دسته متغیر کلی استفاده شده است که عبارتند از متغیرهای فعالیت بازار و نقدینگی بازار. متغیرهای فعالیت بازار شامل ارزش معاملات، حجم معاملات، تعداد معاملات، تعداد شرکت‌های انجام دهنده معاملات و شاخص قیمت و بازده نقدی می‌باشند. در دسته فعالیت بازار دو متغیر تعریف شده است که عبارتند از نسبت ارزش کل معاملات به ارزش روز بازار و همچنین نسبت حجم سهام معامله شده به کل سهام معامله شده در بورس اوراق بهادار تهران. داده‌ها به صورت فصلی طی دوره زمانی ۱۳۷۸-۱۳۸۸ گردآوری شدند. روش آماری مورد استفاده در این پژوهش، آزمون همجمعی یوهانسون می‌باشد. پایایی متغیرها با استفاده از آزمون ریشه واحد دیکی- فولر تعمیم یافته بررسی شده و نتایج بیان می‌کنند که تمامی متغیرها با یک بار تفاضل‌گیری پایا می‌باشند. نتایج آزمون همجمعی یوهانسون نیز تایید می‌کنند که چهار بردار همجمعی تعادلی میان متغیرهای پژوهش وجود دارد.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که تورم تاثیر معنا داری بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران دارد، چنانچه در دوره مورد بررسی با کاهش تورم متغیرهای فعالیت بازار که عبارتند از ارزش معاملات، حجم معاملات، تعداد معاملات، تعداد شرکت‌های انجام دهنده معاملات و شاخص قیمت و بازده نقدی نیز با کاهش مواجه شدند، در صورتی که متغیرهای نقدینگی بازار با افزایش روبه رو شدند.

واژه‌های کلیدی: تورم، رشد اقتصادی، همجمعی، ارزش روز بازار، ارزش معاملات، حجم معاملات

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه.....	۱
۲-۱- شرح و بیان مساله پژوهش.....	۲
۳-۱- اهمیت و ارزش پژوهش.....	۴
۴-۱- اهداف پژوهش.....	۴
۵-۱- کاربرد پژوهش.....	۵
۶-۱- فرضیه‌های پژوهش.....	۵
۷-۱- قلمرو پژوهش.....	۶
۱-۷-۱- قلمرو موضوعی پژوهش.....	۶
۲-۷-۱- قلمرو مکانی پژوهش.....	۶
۳-۷-۱- قلمرو زمانی پژوهش.....	۷
۸-۱- روش پژوهش.....	۷
۹-۱- نمونه آماری پژوهش.....	۸
۱۰-۱- تعاریف عملیاتی واژه‌ها.....	۸
۱۰-۱- خلاصه فصل.....	۹

فصل دوم: مروری بر ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش

۱-۲- مقدمه.....	۱۰
۲-۲- عوامل موثر بر عملکرد بورس اوراق بهادار.....	۱۱
۱-۲-۲- عوامل اقتصادی.....	۱۲
۱-۲-۲-۱- پس انداز.....	۱۲
۲-۲-۱-۲- سرمایه‌گذاری.....	۱۲
۳-۲-۱-۲- نرخ بهره.....	۱۲
۴-۲-۱-۲- نرخ ارز.....	۱۳
۵-۲-۱-۲- مالیات.....	۱۴
۶-۲-۱-۲- تولید ناخالص ملی.....	۱۵
۷-۲-۱-۲- وضعیت کلی اقتصاد.....	۱۵

عنوان

صفحه

۱۶ تورم ۸-۱-۲-۲
۱۷ نظریه‌های اقتصادی در خصوص دلایل تورم. ۱-۸-۱-۲-۲
۱۷ تورم ناشی از افزایش تقاضا ۱-۱-۸-۱-۲-۲
۱۸ نظریه مقداری پول ۲-۱-۸-۱-۲-۲
۱۹ مکتب پولی یا پولیون ۳-۱-۸-۱-۲-۲
۲۰ آسیب‌های تورم ۲-۸-۱-۲-۲
۲۱ علل بروز تورم در ایران. ۳-۸-۱-۲-۲
۲۴ عوامل غیر اقتصادی. ۲-۲-۲-۲
۲۴ عوامل سیاسی. ۱-۲-۲-۲
۲۵ عوامل تکنولوژیکی. ۲-۲-۲-۲
۲۵ عوامل اجتماعی. ۳-۲-۲-۲
۲۶ قوانین و مقررات ۴-۲-۲-۲
۲۶ عوامل درونی شرکت‌ها. ۵-۲-۲-۲
۲۷ اثرگذاری تورم بر عوامل بازار سرمایه. ۳-۲-۲-۲
۳۰ ارزش معاملات. ۱-۳-۲-۲
۳۰ حجم معاملات. ۲-۳-۲-۲
۳۳ تعداد معاملات. ۳-۳-۲-۲
۳۳ تعداد شرکت‌های انجام دهنده معاملات. ۴-۳-۲-۲
۳۳ اثر تورم بر رشد اقتصادی. ۵-۳-۲-۲
۳۴ بازده سهام. ۶-۳-۲-۲
۳۷ نسبت ارزش کل به ارزش روز بازار. ۷-۳-۲-۲
۳۷ نسبت حجم سهام معامله شده به کل سهام موجود. ۸-۳-۲-۲
۳۷ شاخص‌های قیمت. ۴-۲-۲-۲
۳۸ انواع شاخص. ۱-۴-۲-۲
۳۸ شاخص‌های قیمتی. ۱-۱-۴-۲
۳۸ انواع شاخص قیمت از لحاظ نوع محاسبه. ۱-۱-۴-۲
۴۱ شاخص‌های قیمت از لحاظ نوع کالاها و خدمات. ۲-۱-۴-۲
۴۱ شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی CPI. ۱-۲-۱-۴-۲

عنوان	صفحه
۲-۲-۱-۱-۴-۲ شاخص عمده فروشی کالاها WPI.....	۴۲
۳-۲-۱-۱-۴-۲ شاخص بهای تولیدکننده PPI.....	۴۲
۲-۱-۴-۲ شاخص‌های مورد استفاده در بورس.....	۴۳
۲-۴-۲ شاخص قیمت و بازده نقدی بورس تهران.....	۴۵
۵-۲ سیر تحولات تورم در ایران.....	۴۷
۶-۲ بورس اوراق بهادار.....	۵۰
۱-۶-۲ سیر تحولات بازار سرمایه در ایران.....	۵۰
۷-۲ پیشینه پژوهش.....	۵۴
۱-۷-۲ پژوهش‌های خارجی.....	۵۴
۲-۷-۲ پژوهش‌های داخلی.....	۵۸
۸-۲ خلاصه فصل دوم.....	۶۲

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

۱-۳ مقدمه.....	۶۳
۲-۳ فرضیه‌های پژوهش.....	۶۴
۳-۳ جامعه آماری و قلمرو پژوهش.....	۶۴
۱-۳-۳ جامعه آماری.....	۶۴
۲-۳-۳ قلمرو پژوهش.....	۶۵
۱-۲-۳-۳ قلمرو موضوعی پژوهش.....	۶۵
۲-۲-۳-۳ قلمرو مکانی پژوهش.....	۶۵
۳-۲-۳-۳ قلمرو زمانی پژوهش.....	۶۵
۴-۳ نمونه‌گیری و حجم نمونه.....	۶۶
۵-۳ روش گردآوری اطلاعات.....	۶۶
۶-۳ متغیرهای پژوهش.....	۶۶
۷-۳ مدل استفاده شده در پژوهش.....	۷۰
۱-۷-۳ ویژگی‌های سری زمانی پایا.....	۷۲
۲-۷-۳ آزمون ریشه واحد برای پایایی.....	۷۳
۱-۲-۷-۳ آزمون دیکی-فولر.....	۷۳

عنوان	صفحه
۳-۷-۲-۲-آزمون دیکتی- فولر تعمیم یافته	۷۵
۳-۷-۳- تعیین طول وقفه بهینه.....	۷۶
۳-۷-۴- همجمعی.....	۷۶
۳-۷-۴-۱- آزمون همجمعی با روش حداکثر درست نمایی یوهانسون.....	۷۷
۳-۸- توابع واکنش ضربه‌ای و تجزیه واریانس.....	۷۷
۳-۹- خلاصه فصل سوم.....	۷۹

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

۴-۱- مقدمه.....	۸۰
۴-۲- بررسی ویژگی‌های توصیفی متغیرهای پژوهش.....	۸۱
۴-۳- آزمون ریشه واحد برای پایایی.....	۸۲
۴-۴- آزمون همجمعی یوهانسون.....	۸۶
۴-۵- آزمون فرضیه‌های پژوهش.....	۸۷
۴-۵-۱- فرضیه اصلی اول.....	۸۸
۴-۵-۱-۱- آزمون فرضیه فرعی ۱-۱.....	۸۸
۴-۵-۱-۲- آزمون فرضیه فرعی ۱-۲.....	۸۹
۴-۵-۱-۳- آزمون فرضیه فرعی ۱-۳.....	۸۹
۴-۵-۱-۴- آزمون فرضیه فرعی ۱-۴.....	۸۹
۴-۵-۱-۵- آزمون فرضیه فرعی ۱-۵.....	۸۹
۴-۵-۲- فرضیه اصلی دوم.....	۹۰
۴-۵-۲-۱- آزمون فرضیه فرعی ۲-۱.....	۹۰
۴-۵-۲-۲- آزمون فرضیه فرعی ۲-۲.....	۹۱
۴-۶- تابع عکس‌العمل تحریک یا تابع واکنش آنی.....	۹۴
۴-۷- تجزیه واریانس.....	۹۶
۴-۸- خلاصه فصل چهارم.....	۱۰۱

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۵-۱- مقدمه.....	۱۰۲
-----------------	-----

عنوان	صفحه
۲-۵- خلاصه پژوهش.....	۱۰۳
۳-۵- نتایج پژوهش.....	۱۰۴
۴-۵- محدودیت‌های پژوهش.....	۱۰۷
۵-۵- پیشنهادهای پژوهش.....	۱۰۸
۱-۵-۵- پیشنهادهای کاربردی پژوهش.....	۱۰۸
۲-۵-۵- پیشنهادهای پژوهشی.....	۱۰۹
۶-۵- خلاصه پژوهش.....	۱۱۱
پیوست.....	۱۱۳
منابع و مآخذ.....	۱۵۱

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
۱-۲- محاسبه شاخص قیمت.....	۳۹
۱-۳- متغیرهای پژوهش و معیار اندازه‌گیری آنها.....	۶۷
۱-۴- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش.....	۸۱
۲-۴- نتایج آزمون ریشه واحد دیکی- فولر تعمیم یافته در سطح صفر.....	۸۴
۳-۴- نتایج آزمون ریشه واحد دیکی- فولر تعمیم یافته در تفاضل مرتبه اول.....	۸۴
۴-۴- نتایج حاصل از بررسی وضعیت پایایی.....	۸۵
۵-۴- نتایج همجمعی یوهانسون برای متغیر تورم.....	۸۶
۶-۴- ضرایب متغیرهای پژوهش در بردارهای همجمعی یوهانسون.....	۸۷
۷-۴- خلاصه نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش.....	۹۱
۸-۴- تخمین مدل خودتوضیح برداری.....	۹۲
۹-۴- آماره F در مدل خودتوضیح برداری.....	۹۳
۱۰-۴- نتایج تجزیه واریانس متغیر تورم.....	۹۷
۱۱-۴- میانگین حسابی درصد مشارکت متغیرها در کل دوره.....	۹۹

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۱۱	۱-۲- عوامل موثر بر بورس اوراق بهادار.....
۲۸	۲-۲- مکانیزم عملکرد تورم در سیستم مالی.....
۳۱	۳-۲- قدر مطلق بازده در طول یک روز معاملاتی با استفاده از نمودار هیستوگرام.....
۳۱	۴-۲- تعداد خبرهای رسیده در طول یک روز معاملاتی با استفاده از نمودار هیستوگرام.....
۳۲	۵-۲- حجم معاملات در طول یک روز معاملاتی با استفاده از نمودار هیستوگرام.....
۸۵	۱-۴- روند متغیرهای مدل در طول زمان.....
۹۵	۲-۴- توابع عکس‌العمل تحریک.....

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

سرمایه‌گذاری یکی از مهمترین ارکان رشد و توسعه اقتصادی کشورها به حساب می‌آید. بخش‌های مختلف تولیدی و خدماتی کشورها، بدون در اختیار داشتن منابع مالی، قادر به حرکت در مسیر رشد و توسعه نخواهند بود. یکی از لازمه‌های جمع‌آوری منابع سرمایه‌گذاری، در اختیار داشتن بازارهای مناسب و شناخت ابعاد گوناگون این بازارهاست تا بتوان با به‌کارگیری تصمیمات درست اقتصادی، مالی و حتی سیاسی، بستری را فراهم نمود تا اعتماد سرمایه‌گذاران برای گام برداشتن در مسیر توسعه از طریق سرمایه‌گذاری فراهم گردد.

این پژوهش به بررسی اثر تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران پرداخته‌است. تورم به عنوان یکی از متغیرهای کلان اقتصادی، قادر است تا دولتمردان را در مسیر اتخاذ تصمیمات بهینه در خصوص بازار سرمایه یاری نماید.

۱-۲- شرح و بیان مساله پژوهش

در حال حاضر بورس اوراق بهادار در اکثر کشورها، هسته ی مرکزی بازار سرمایه است. این بازارها ضمن سهام کردن عموم مردم در مالکیت شرکت ها باعث کاهش نقدینگی و قدرت خرید آن ها شده و در نتیجه، تورم را کاهش می دهند. از طرف دیگر با تخصیص این منابع به واحدهای مولد، تولید افزایش می یابد. نقش بازارهای مالی در فرایند توسعه و رشد اقتصادی شامل تجهیز پس انداز، تخصیص منابع، مدیریت ریسک و ایجاد سهولت در امر معاملات و خدمات می باشد. (نمازی، ۱۳۸۲)

در بخش اقتصادی از مهمترین عوامل موثر در افزایش سرمایه گذاری و در پی آن رشد و توسعه اقتصادی، داشتن بازارهای قوی و کارآمد مالی است (جهانخانی، ۱۳۸۲). اقتصاد ملی از دو بخش حقیقی و مالی تشکیل یافته است. بخش حقیقی اقتصاد بیانگر جریان کالاها و خدمات از تولیدکنندگان به مصرف کنندگان و نیز نیروی انسانی از مصرف کنندگان به سمت تولیدکنندگان است. بخش مالی اقتصاد نیز شامل جریان وجوه اعتبارات و سرمایه از ناحیه پس اندازکنندگان، موسسات اعتباری و مالی و صاحبان سرمایه به سمت سرمایه گذاران و تولیدکنندگان کالاها و خدمات و یا دولت است. باید گفت که پیشرفت و رشد هماهنگ بخش های فوق مشخصه یک اقتصاد سالم و پیشرفته است و تداوم رشد اقتصادی را فراهم خواهد آورد (رحیمی فر، ۱۳۸۲).

رشد پول و تورم می تواند بر رشد اقتصادی تاثیر داشته باشد. ادبیات جدید در مورد پول و رشد اقتصادی با توین^۱ آغاز می شود (حسین و چودری، ۱۳۸۲). علاوه بر این برخی از اقتصاددانان اشاره کرده اند که در عمل، خطر بروز تورم بالا در برابر افزایش ناچیز رشد اقتصادی وجود دارد. اگر تورم شدت یابد، دارای آثار زیان باری بر روند توسعه اقتصادی خواهد بود. تورم ریسک سرمایه گذاری را افزایش می دهد و باعث افزایش عدم اطمینان در نظام اقتصادی می گردد. در چنین شرایطی ترکیب سرمایه گذاری به نفع فعالیت های سوداگرانه که دارای بازدهی سریع می باشند و به زیان سرمایه گذاری های مولد تغییر یافته و به تخصیص غیر کارآمد منابع می انجامد. تورم بالا همچنین موجب تشدید عدم تعادل های موجود در الگوی توزیع درآمد و گسترش بی عدالتی و زیاد شدن نابرابری های اجتماعی می گردد. تورم بالا باعث در هم ریختگی بافت های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه می شود و در پایان ثبات اقتصادی جامعه را به مخاطره می اندازد (عظیمی، ۱۳۷۱).

بازارهای مالی به سبب نقش اساسی در گردآوری منابع پس انداز کوچک و بزرگ موجود در اقتصاد ملی، بهینه سازی گردش منابع مالی و هدایت آنها به سوی مصارف و نیازهای سرمایه گذاری در بخش های مولد

^۱ Tobin

اقتصادی مورد توجه قرار می گیرند، به گونه ای که بسیاری از اقتصاد دانان چون گلداسمیت^۱، مک کینون^۲، شاو^۳ و بعدها کینگ و لوین^۴ بر این باور بودند که از نظر توسعه و رشد اقتصادی، بازارهای مالی دارای نقش کلیدی هستند و گسترش بازارهای مالی موتور محرک رشد اقتصادی کشورها می باشد. گسترش بازارهای مالی به ویژه بورس اوراق بهادار و تاثیری که بر تامین مالی شرکت ها و انتخاب روش تامین مالی آنها دارند، در نهایت اثر شگرفی بر رشد اقتصادی به جای می گذارد (کرمعلی سیجانی، ۱۳۸۵).

بورس اوراق بهادار از نگاه اقتصاد کلان، شرکت ها و سرمایه گذاران دارای مزیت های مختلفی می باشد. از مزایای این بخش از بازار سرمایه می توان گفت که این بازار زمینه مناسبی را جهت تبدیل مازاد نقدینگی و پس انداز موجود به سرمایه گذاری، تولید ثروت و ارزش آفرینی ایجاد می کند. (مهران فر، ۱۳۸۷).

این پژوهش بر آن است که تاثیر تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران که یکی از بخش های مهم بازار سرمایه و اثرگذار در رشد اقتصادی است را بررسی نماید. در حالیکه سنجش عملکرد بازار دارای تعاریف گوناگونی می باشد، به همین ترتیب عملکرد بورس اوراق بهادار نیز از جنبه های مختلفی بررسی می شود. از جمله متغیرهایی که در ادبیات مربوط به سنجش عملکرد بازار مورد بحث قرار گرفته است یکی فعالیت بازار^۵ و دیگری نقدینگی بازار^۶ می باشد. برای اندازه گیری فعالیت بازار متغیرهای مختلفی مورد بحث است از جمله این متغیرها ارزش معاملات^۷، حجم معاملات^۸، تعداد معاملات^۹، تعداد شرکت های انجام دهنده معاملات^{۱۰} و شاخص قیمت و بازده نقدی می باشند و از متغیرهایی که برای سنجش نقدینگی بازار مورد بحث قرار گرفته اند می توان به متغیرهای نسبت ارزش کل معاملات به ارزش روز بازار^{۱۱} و همچنین نسبت حجم سهام معامله شده به کل سهام موجود^{۱۲} اشاره نمود (عمران و پوینتون^{۱۳} ۲۰۰۱). در این پژوهش نیز از متغیرهای مذکور برای سنجش عملکرد بورس اوراق بهادار تهران استفاده می شود.

¹ Goldsmith

² McKinnon

³ Shaw

⁴ King and Levine

⁵ Market Activity

⁶ Market Liquidity

⁷ Value of Trade

⁸ Volume of Trade

⁹ Number of Transactions

¹⁰ Number of Traded Companies

¹¹ Market Capitalization

¹² Volume of Shares

¹³ Omran and Pointon

با توجه به مطالبی که بیان شد، این پژوهش در صدد پاسخ به این سوال است که آیا تغییرات تورم تاثیر با اهمیتی روی عملکرد بورس اوراق بهادار تهران می گذارد یا خیر؟

۱-۳- اهمیت و ارزش پژوهش

با توجه به پژوهش های صورت گرفته یکی از متغیرهای کلان اقتصادی که بر جنبه هایی از بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد، تورم می باشد. این پژوهش به بررسی اثر نرخ تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. در علم اقتصاد تورم را به صورت افزایش در سطح عمومی قیمت ها تعریف می نمایند. در این پژوهش با بررسی تاثیر افزایش نرخ تورم بر عملکرد بازار بستری فراهم می شود تا تصمیم گیرندگان اقتصادی کشور و نیز سرمایه گذاران با دید بهتری به تصمیم گیری در زمینه مربوط بپردازند. بسیاری از پژوهش هایی که در حوزه مباحث مربوط به بازار سهام و نرخ تورم به انجام رسیده است، بیشتر در پی یافتن ارتباطی میان نرخ تورم و بازده سهام و یا بازده بازار بوده اند. باید گفت که نپرداختن به دیگر جنبه های رابطه ی نرخ تورم و بازار سهام موجب نادیده گرفتن اثر تورم بر عملکرد بازار شده است، که انجام پژوهش در این زمینه موجب تصمیم گیری بهتر سرمایه گذاران و به وجود آوردن بینشی جدید جهت هدایت منابع مالی آن ها به سمت سرمایه گذاری مفید می شود و این موضوع نیز می تواند زمینه های رشد اقتصادی را فراهم آورد.

۱-۴- اهداف پژوهش

هدف اصلی :

هدف اصلی این پژوهش تعیین تاثیر تورم بر عملکرد بورس اوراق بهادار تهران است. با توجه به آنچه که در قسمت شرح و بیان مساله در خصوص معیارهای سنجش عملکرد گفته شده، اهداف مشخص این تحقیق به شرح زیر است.

هدف اصلی ۱: تعیین تاثیر تورم بر فعالیت بورس اوراق بهادار تهران.

اهداف فرعی:

۱-۱: تعیین تاثیر تورم بر ارزش معاملات.

۱-۲: تعیین تاثیر تورم بر حجم معاملات.

۱-۳: تعیین تاثیر تورم بر تعداد معاملات.

۱-۴: تعیین تاثیر تورم بر تعداد شرکت های انجام دهنده معاملات.

۱-۵: تعیین تاثیر تورم بر شاخص قیمت و بازده نقدی.

هدف اصلی ۲: تعیین تاثیر تورم بر نقدینگی بورس اوراق بهادار تهران.

اهداف فرعی:

۱-۲: تعیین تاثیر تورم بر نسبت ارزش کل معاملات به ارزش روز بازار.

۲-۲: تعیین تاثیر تورم بر نسبت حجم سهام معامله شده به کل سهام موجود.

۱-۵- کاربرد پژوهش

این پژوهش می تواند با بررسی اثری که تورم بر بورس اوراق بهادار تهران می گذارد، شناختی بهتر از نتایج حاصل از تدوین سیاست های پولی و مالی ایجاد نماید. همچنان که با توجه به بحث هدفمند کردن یارانه ها گمانه زنی های بسیار و گاه متضادی در مورد اثرات تورمی آن ایجاد شده است، به نظر می رسد با شناخت اثر تورم بر بورس اوراق بهادار تهران، نهادهای تصمیم گیری و قانونگذاری با دیدی بازتر به تصمیم گیری و قانونگذاری خواهند پرداخت.

فعالان بازار سرمایه و بورس اوراق بهادار تهران نیز می توانند با استفاده از نتایج حاصل از این پژوهش به بینش تازه ای در مورد تورم و اثرات آن بر این بازار دست یابند و با تصمیم درست خود در زمینه سرمایه گذاری، باعث ایجاد سرمایه گذاری مطلوبتر در کشور شوند تا با هدایت این سرمایه گذاری ها به سمت تولید، زمینه های رشد اقتصادی و گام برداشتن به سوی توسعه اقتصادی را فراهم آورند.

پژوهشگران علاقمند به بخش بازارهای سرمایه نیز می توانند با استفاده از این پژوهش به نگرش تازه ای از رابطه بین تورم و بورس اوراق بهادار تهران پی برده و این انگیزه ای برای آنان باشد تا جنبه های تازه ای از بازار را نیز مورد بررسی قرار دهند.

۱-۶- فرضیه های پژوهش

با توجه به اهداف تعریف شده در این پژوهش، فرضیه ها نیز به صورت زیر ارائه می گردند.

فرضیه اصلی ۱: تورم بر فعالیت بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد.

فرضیه های فرعی:

فرضیه فرعی ۱-۱: تورم بر ارزش معاملات بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد.

فرضیه فرعی ۱-۲: تورم بر حجم معاملات بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد.